

К.Г. Дяченко

# Звуки

[т] – [д], [д] – [д´], [т] – [т´]

Логопедичний зошит

*для учнів 2–4 класів*

*Рекомендовано до друку кафедрою соціальної і корекційної педагогіки  
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*



ТЕРНОПІЛЬ  
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 371.32(076)  
ББК 74.3я7  
Д99

Рецензенти:

доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України, завідувач кафедри педагогіки Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка  
*А.М. Бойко*

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної і корекційної педагогіки Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка  
*Н.Г. Пахомова*

*Рекомендовано до друку кафедрою соціальної і корекційної педагогіки Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (протокол №17 від 10.05.2011 р.)*

**Дяченко К. Г.**

Д99 Звуки [т] – [д], [д] – [д´], [т] – [т´] : логопедичний зошит для учнів 2–4 кл. / К. Г. Дяченко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. – 76 с.

ISBN 978-966-10-2371-9

Логопедичний зошит укладено за посібником К.Г. Дяченко «Інновації в корекції писемного мовлення молодших школярів», щоб допомогти учням подолати вади писемного мовлення.

В даному посібнику подано систему завдань із урахуванням диференційованого підходу для усунення вад писемного мовлення в учнів 2–4 класів загальноосвітньої школи.

Логопедичний зошит адресовано вчителям-логопедам, вчителям, учням початкових класів, а також батькам, які бажають допомогти своїм дітям у навчанні.

**УДК 371.32(076)**  
**ББК 74.3я7**

*Охороняється законом про авторське право.  
Жодна частина цього видання не може бути відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

# ЮНИЙ ДРУЖЕ!

Твоє мовлення, твої успіхи з письма і читання залежать від тебе. Така робота вимагає наполегливості, терпіння і систематичності в її здійсненні.

Ти дізнався від учителя, що не можеш передати звук, який чуєш, відповідною буквою; у тебе труднощі в засвоєнні літер; ти не розпізнаєш на слух схожі фонемі; не визначаєш кількості і порядку звуків у слові; замінюєш, пропускаєш, вставляєш зайві букви, переставляєш букви і склади; не дописуєш елементи букв; не можеш правильно передати твердість чи м'якість приголосного. Несформованість будь-якої із вказаних функцій може визвати порушення процесу оволодіння письмом. Тоді відкривай цей зошит і ти позбудешся подібних дефектів. Не треба боятися помилок. Ти зможеш досягти успіхів своєю працею.

Насамперед слід відпрацювати чітку **артикуляцію**, використовуючи схеми та моделі. Потрібно не просто правильно відтворити звуки, а й потренуватися у вимовлянні, пов'язати з відповідною буквою і лише потім приступити до виконання завдань на письмі. **Записуй кожне слово, проговорюючи його по складах.** Саме тому в інструкціях спочатку, як правило, ставиться вимога «назви слово правильно», «прочитай, змінюючи слово за «зразком» або «прочитай виразно» і лише потім — «запиши».

Для кращого засвоєння правопису слів вводяться ігрові моменти, щоб ти міг пофантазувати, відкрити для себе щось незвичайне, нове. Ці завдання передбачають:

- вставити пропущені букви;
- записати слова з відповідною літерою;
- записати слова у два стовпчики;
- виписати слова, що відповідають на дане запитання;
- записати назви предметів з відповідною буквою;
- дібрати слова, близькі за значенням;
- підкреслити м'які приголосні тощо.

Закріплення усіх цих навичок та вмінь ти продовжиш, працюючи з реченнями та текстом. Навчишся самостійно складати опис рослин, тварин, поширювати або скорочувати текст, виділяти головне, найсуттєвіше.

При цьому ти повинен дотримуватися послідовних дій, а саме:

- прочитати речення, щоб зрозуміти його зміст;
- виділити орфограми, запам'ятати їх;
- записувати кожне слово, вимовляючи його по складах;
- перевірити, чи немає у словах пропусків складів, букв, чи правильно написані букви;
- порівняти свій запис зі зразком, виправити помилки і попрацювати над ними.






Усі завдання зошита не лише підвищать грамотність письмових робіт, а й допоможуть тобі ліквідувати прогалини в знаннях, розкрити свої здібності, талант.

*З вірою в тебе –  
вчитель-логопед,  
спеціаліст вищої категорії,  
вчитель-методист,  
відмінник народної освіти  
Дяченко К.Г.*

### III. Розвиток фонематичного сприймання та формування навичок звукового аналізу й синтезу

#### 7. Розглянь малюнки.

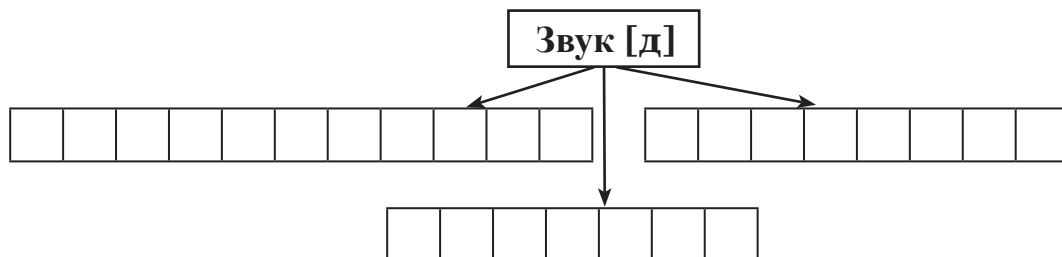
Визнач, якій цифрі відповідає яка буква. Розмісти їх в клітинки, прочитай слово, запиши.

	←	3	
	←	2	
	←	4	
	←	2	
	←	4	

8. Прочитай слова *Дніпро, дитина, диня*.

Який звук чуємо на початку, вимовляючи ці слова?

Що ти знаєш про ці звуки? Заповни схему.



9. Гра «Придумаєш кінець – будеш молодець!»

*Інструкція.* Додай пропущений звук чи склад у словах і запиши.

Доли..., доло..., де..., дере..., дуп..., ділян..., вед...,  
жо..., моло..., помі..., дель..., дібро..., дього..., редь...,  
відпо..., бадьо... .

Визнач, який приголосний звук у слові звучить м'яко. Чому? Підкресли букву, що позначає м'який звук [д'].

З'ясуй місце та призначення знака м'якшення у слові.

---

---

---

---

---

**Ь (знак м'якшення)** вживається для позначення м'якості приголосного в середині і в кінці слова (*ідь*) та перед **о** в середині слова (*дьоготь*).

## ПАМ'ЯТКА РОБОТИ НАД ПОМИЛКАМИ

Роботу над кожною помилкою починай з нового рядка.

---

**Пропуск, заміна одних букв іншими.** Перепиши слово без помилки, у дужках біля нього вкажи, скільки в цьому слові букв, скільки звуків. Поділи слово на склади, випиши голосні.

---

**Буквосполучення йо,ьо.** Після голосного пишемо **йо**, після приголосного – **ьо**. Випиши слово. Придумай чотири слова на те буквосполучення, у якому є помилка.

---

**Подовження приголосних звуків.** Випиши слово без помилок. Придумай і запиши чотири слова з тим подовженим приголосним звуком, на який допущено помилку.

---

**Букви я, ю, є, і, ь, які позначають м'якість приголосних звуків.** Випиши слово. Придумай п'ять слів з м'якими приголосними. Підкресли букви, що позначають м'якість приголосних.

---

**Ненаголошені голосні е, и.** Випиши слово. Зміни його так, щоб ненаголошений склад став наголошеним. Підкресли ненаголошений голосний.

---

**Сумнівні глухі приголосні звуки.** Випиши слово. Зміни його так, щоб після приголосного звука був голосний (стежка — стежечка). Підкресли сумнівний приголосний.

---

**Апостроф після б, п, в, м, ф, р перед я, ю, є, ї.** Випиши слово правильно. Придумай чотири слова з апострофом.

---

**Велика буква.** Випиши слово правильно. Згадай правило. Запиши ще чотири слова на дане правило.

## ЗАПАМ'ЯТАЙ!

Голосних звуків 6: [а], [е], [и], [і], [о], [у].

Для передачі голосних звуків на письмі існує 10 літер: а, е, є, и, і, о, у, ю, я, ї.

---

Букви *є, ю, я* позначають два звуки: [йе], [йу], [йа], якщо вони стоять на початку складу чи слова, після апострофа, після голосного.

---

Літера *ї* завжди передає два звуки.

---

Скільки в слові голосних, стільки і складів.

---

В українській мові 22 приголосні звуки.

Дзвінкі приголосні: [б], [в], [г], [г'], [д], [ж], [з], [й], [л], [м], [н], [р].

Глухі приголосні: [к], [п], [с], [т], [ф], [х], [ц], [ч], [ш].

---

Букви *є, і, я, ю* позначають м'якість попередніх приголосних звуків.

---

Апостроф ставиться після *б, п, в, м, ф, р* перед *я, ю, є, ї* (п'ять).

---

Апостроф ставиться після префіксів з кінцевим приголосним перед *я, ю, є, ї* (об'їхати).

---

Щоб перевірити ненаголошені [е], [и], треба слово змінити так, щоб ненаголошений звук став наголошеним.

---

I група орфограм — велика буква, апостроф, знак м'якшення, подвоєння приголосних, збіг приголосних.

---

II група орфограм, які не мають візуального орієнтиру, — ненаголошені голосні, сумнівні приголосні.



## ЗМІСТ

Юний друже!.....	3
Диференціація звуків [т] – [д] .....	5
Розрізнення звуків [д] – [д´].....	30
Розрізнення звуків [т] – [т´].....	51
Пам’ятка роботи над помилками .....	74

---

*Навчальне видання*

ДЯЧЕНКО Катерина Григорівна

**Звуки [т] – [д], [д] – [д´], [т] – [т´]**

Логопедичний зошит для учнів

2–4 класів

*Рекомендовано до друку кафедрою соціальної і корекційної педагогіки  
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Любов Левчук*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп’ютерна верстка *Галини Тернопільської, Олени Захарійчук*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 07.09.2012. Формат 70×84/16. Папір офсетний.  
Гарнітура Pragmatica, SchoolBook. Умовн. друк. арк. 5,18. Умовн. фарбо-відб. 5,18.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48

E-mail: publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-2371-9



9 | 789661 | 023719 |